Πρὸς Κορινθίους Β

Παύλος ἀπόστολος Ἰησού χριστού διὰ θελήματος θεού, 1 καὶ Τιμόθεος δάδελφός, τῆ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ τῆ οὔση ἐν Κορίνθω,² σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν όλη τῆ Ἀχαΐα:³ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς 2 ήμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ. Εὐλογητὸς⁴ ὁ θεὸς 3 καὶ πατήρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ πατήρ τῶν οἰκτιρμῶν ^{5} καὶ θεὸς πάσης παρακλήσεως, δ 4παρακαλών ήμᾶς ἐπὶ πάση τῆ θλίψει ήμών, εἰς τὸ δύνασθαι ήμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάση θλίψει, διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ θεού. "Ότι καθώς περισσεύει τὰ παθήματα τού 5 χριστού εἰς ἡμᾶς, οὕτως διὰ τοῦ χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. Εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὁ ὑπὲρ τῆς 6 ύμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας, τῆς ἐνεργουμένης⁹

https://biblicaltext.com

¹ Τιμόθεος, ου, ό, Timothy. ² Κόρινθος, ου, ή, Corinth. ³ Ἀχαΐα, ας, ή, Achaia. ⁴ εὐλογητός, well spoken of, blessed. ⁵ οἰκτιρμός, οῦ, ὁ, compassion, pity. ⁶ πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ⁷ οὕτως, thus, so. ⁸ θλίβω, press, oppress. ⁹ ἐνεργέω, work, effect.

Πρὸς Κορινθίους Β 1:7 Byzantine NT

έν ύπομονῆ τῶν αὐτῶν παθημάτων¹ ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν: καὶ ἡ ἐλπὶς ἡμῶν βεβαία² ὑπὲρ ὑμῶν: εἴτε παρακαλούμεθα, ύπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας: είδότες ὅτι ὥσπερ κοινωνοί³ ἐστε τῶν 7 παθημάτων, ούτως καὶ τῆς παρακλήσεως. Οὐ γὰρ 8 θέλομεν ύμᾶς ἀγνοεῖν, άδελφοί, ύπὲρ τῆς θλίψεως ήμῶν τῆς γενομένης ἡμῖν ἐν τῆ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ύπερβολην έβαρήθημεν ύπερ δύναμιν, ώστε έξαπορηθηναι⁸ ήμας καὶ τοῦ ζῆν. Άλλὰ αὐτοὶ ἐν 9 έαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ πεποιθότες ώμεν ἐφ' ἑαυτοῖς ἀλλ' ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ έγείροντι τοὺς νεκρούς: ὃς ἐκ τηλικούτου 10 έρρύσατο 11 ήμᾶς καὶ ῥύεται, 11 εἰς ὃν ήλπίκαμεν ὅτι καὶ ἔτι ρύσεται, ^{11} συνυπουργούντων ^{12} καὶ ὑμῶν ὑπὲρ 11ήμῶν τῆ δεήσει, ¹³ ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ήμᾶς γάρισμα 4 διὰ πολλών εὐγαριστηθῆ ὑπὲρ ὑμών.

¹ πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ² βέβαιος, firm, secure. ³ κοινωνός, οῦ, ὁ, partner, sharer. ⁴ ἀγνοέω, not know, be unaware. ⁵ Ἰσία, ας, ἡ, Asia. ⁶ ὑπερβολή, ῆς, ἡ, excess, superiority. ⁷ βαρέω, burden, weigh down. ⁸ ἔξαπορέομαι, despair, am utterly without resource. ⁹ ἀπόκριμα, τος, τό, sentence, decision. ¹⁰ τηλικοῦτος, so great, so large. ¹¹ ῥύομαι, rescue, save. ¹² συνυπουργέω, join in helping, help together. ¹³ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ¹⁴ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor.

Ή γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστίν, τὸ μαρτύριον τῆς 12 συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀπλότητι καὶ εἰλικρινεία θεοῦ, οὐκ ἐν σοφία σαρκικῆ ἀλλ' ἐν χάριτι θεοῦ, ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. Οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν, ἀλλ' ἢ ἃ 13 ἀναγινώσκετε ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε, ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ἔως τέλους ἐπιγνώσεσθε: καθώς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς 14 ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμέν, καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν, ἐν τῆ ἡμέρα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ.

Καὶ ταύτῃ τῇ πεποιθήσει 10 ἐβουλόμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς 15 τὸ πρότερον, 11 ἵνα δευτέραν χάριν ἔχητε: καὶ δι' ὑμῶν 16 διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, 12 καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας 2 ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι 3 εἰς τὴν Ἰουδαίαν. Τοῦτο οὖν 17 βουλευόμενος, 14 μήτι 15 ἄρα 16 τῆ ἐλαφρία 17 ἐχρησάμην;

¹ καύχησις, εως, ή, boasting, act of boasting. ² μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ³ άπλότης, ητος, ή, singleness, hence simplicity. ⁴ είλικρίνεια, ας, ή, sincerity, purity of motive. ⁵ σαρκικός, fleshly, carnal. ⁶ ἀναστρέφω, return, live. ⁷ περισσώς, abundantly, exceedingly. ⁸ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ⁹ καθάπερ, even as, just as. ¹⁰ πεποίθησις, εως, ή, confidence, trust. ¹¹ πρότερον, formerly, before. ¹² Μακεδονία, ας, ή, Macedonia. ¹³ προπέμπω, send before, send forth. ¹⁴ βουλεύω, deliberate, take counsel. ¹⁵ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹⁶ ἄρα, so? (introduces a question). ¹⁷ ἐλαφρία, ας, ή, vacillation, levity. ¹⁸ χράομαι, use, make use of.

"Η & βουλεύομαι, κατὰ σάρκα βουλεύομαι, ίνα ή παρ' ἐμοὶ τὸ Ναί, ναὶ καὶ τὸ Οὔ, οὔ; Πιστὸς δὲ ὁ θεός, 18 ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐγένετο Ναὶ καὶ οὔ. Ὁ γὰρ τοῦ θεοῦ υἱὸς Ἰησοῦς χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν δι' 19 ήμων κηρυχθείς, δι' έμου καὶ Σιλουανου² καὶ Τιμοθέου, οὐκ ἐγένετο Ναὶ καὶ Οὔ, ἀλλὰ Ναὶ ἐν αὐτῷ γέγονεν. "Όσαι γὰρ ἐπαγγελίαι θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ 20 Ναί, καὶ ἐν αὐτῷ τὸ Ἀμήν, τῷ θεῷ πρὸς δόξαν δι' ήμῶν. Ὁ δὲ βεβαιῶν⁴ ήμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς χριστόν, καὶ 21 χρίσας ἡμᾶς, θεός: ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς, καὶ 22 δούς τὸν ἀρραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ήμῶν.

Έγὼ δὲ μάρτυρα τὸν θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν 23
ψυχήν, ὅτι φειδόμενος® ὑμῶν οὐκέτι ἦλθον εἰς
Κόρινθον.° Οὐχ ὅτι κυριεύομεν¹⁰ ὑμῶν τῆς πίστεως, 24
ἀλλὰ συνεργοί¹¹ ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν: τῆ γὰρ πίστει

¹ βουλεύω, deliberate, take counsel. ² Σιλουανός, οῦ, ὁ, Silvanus. ³ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ⁴ βεβαιόω, confirm, secure. ⁵ χρίω, anoint. ⁶ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ⁷ ἀρραβών, ῶνος, ὁ, earnest, pledge. ⁸ φείδομαι, spare, abstain. ⁹ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ¹⁰ κυριεύω, be lord over, rule. ¹¹ συνεργός, οῦ, ὁ, fellow worker.

έστήκατε.

Έκρινα δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ¹ πρὸς 2 ὑμᾶς ἐλθεῖν. Εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ἐστιν ὁ 2 εὐφραίνων² με, εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ; Καὶ 3 ἔγραψα ὑμῖν τοῦτο αὐτό, ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην¹ ἔχω ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς, ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστίν. Ἐκ γὰρ πολλῆς 4 θλίψεως καὶ συνοχῆς³ καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύων,⁴ οὐχ ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἡν ἔχω περισσοτέρως⁵ εἰς ὑμᾶς.

Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλὰ ἀπὸ 5 μέρους – ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ⁶ – πάντας ὑμᾶς. Ἱκανὸν τῷ 6 τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία⁷ αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων: ὥστε 7 τοὐναντίον⁸ μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι⁹ καὶ παρακαλέσαι, μήπως¹⁰ τῆ περισσοτέρᾳ¹¹ λύπη¹

 $^{^1}$ λύπη, ης, ή, pain, grief. ^{2} εὐφραίνω, rejoice, cheer. ^{3} συνοχή, ῆς, ή, dismay, anguish. ^{4} δάκρυον, ου, τό, teardrop, a tear. ^{5} περισσώς, abundantly, exceedingly. ^{6} ἐπιβαρέω, burden weigh down, burden. ^{7} ἐπιτιμία, ας, ή, punishment. ^{8} τοὐναντίον, on the contrary. ^{9} χαρίζομαι, give freely, forgive. ^{10} μήπως, lest in any way, lest perhaps. ^{11} περισσός, excessive, abundant.

Πρὸς Κορινθίους Β 2:8 Byzantine NT

καταποθή ό τοιούτος. Δ ιὸ παρακαλώ ὑμᾶς κυρώσαι 8 εἰς αὐτὸν ἀγάπην. Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, ἴνα γνώ 9 τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοι ἐστε. Ω δέ 10 τι χαρίζεσθε, καὶ ἐγώ: καὶ γὰρ ἐγὼ εἴ τι κεχάρισμαι, δ κεχάρισμαι, δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ χριστοῦ, ἵνα μὴ 11 πλεονεκτηθώμεν ὑπὸ τοῦ Σ ατανᾶ: οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν.

Έλθων δὲ εἰς τὴν Τρωάδα³ εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ 12 χριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεωγμένης ἐν κυρίω, οὐκ 13 ἔσχηκα ἄνεσιν¹⁰ τῷ πνεύματί μου, τῷ μὴ εὑρεῖν με Τίτον¹¹ τὸν ἀδελφόν μου: ἀλλὰ ἀποταξάμενος ¹² αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν.¹³ Τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ 14 πάντοτε θριαμβεύοντι¹⁴ ἡμᾶς ἐν τῷ χριστῷ, καὶ τὴν ὀσμὴν¹⁵ τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ. "Ότι χριστοῦ εὐωδία¹⁶ ἐσμὲν τῷ θεῷ ἐν 15

¹ καταπίνω, drink down, swallow. ² κυρόω, confirm, ratify. ³ δοκιμή, ῆς, ἡ, proof, approval. ⁴ ὑπήκοος, obedient, listening to. ⁵ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁶ πλεονεκτέω, take advantage, take advantage of. ⁷ νόημα, τος, τό, thought, mind. ⁸ ἀγνοέω, not know, be unaware. ⁹ Τρωάς, άδος, ἡ, Troas. ¹⁰ ἄνεσις, εως, ἡ, loosening, relaxation. ¹¹ Τίτος, ου, ὁ, Titus. ¹² ἀποτάσσομαι, set apart, take leave of. ¹³ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ¹⁴ θριαμβεύω, lead in a triumphal procession. ¹⁵ ὀσμή, ῆς, ἡ, smell, aroma. ¹⁶ εὐωδία, ας, ἡ, fragrance, sweet smell.

τοῖς σωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις: οἶς μὲν 16
ὀσμὴ¹ θανάτου εἰς θάνατον, οἷς δὲ ὀσμὴ¹ ζωῆς εἰς ζωήν.

Καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός; Οὐ γάρ ἐσμεν ὡς οἱ 17
λοιποί, καπηλεύοντες² τὸν λόγον τοῦ θεοῦ: ἀλλ' ὡς ἐξ
εἰλικρινείας,³ ἀλλ' ὡς ἐκ θεοῦ, κατενώπιον⁴ τοῦ θεοῦ,
ἐν χριστῷ λαλοῦμεν.

Άρχόμεθα πάλιν έαυτοὺς συνιστάνειν; Εἰ μὴ χρήζομεν,

ὅς τινες, συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐξ
ὑμῶν συστατικῶν; Ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστέ, 2
ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη
καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων: 3
φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ χριστοῦ
διακονηθεῖσα ὑφ ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι,

ἀλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶν λιθίναις,

ἀλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶν λιθίναις,

ἀλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶν λιθίναις,

ἀλλὰ ἐν πλαξὶν καρδίαις σαρκίναις. Πεποίθησιν 4

¹ δσμή, ῆς, ἡ, smell, aroma. ² καπηλεύω, trade in, peddle. ³ εἰλικρίνεια, ας, ἡ, sincerity, purity of motive. ⁴ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ⁵ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ⁶ χρήζω, need, have need of. ⁷ συστατικός, commendatory. ⁸ ἐπιστολή, ῆς, ἡ, letter, dispatch. ⁹ ἐγγράφω, inscribe, write. ¹⁰ μέλαν, ink. ¹¹ πλάξ, πλακός, ἡ, tablet, table. ¹² λίθινος, of stone, made of stone. ¹³ σάρκινος, of the flesh, fleshly. ¹⁴ πεποίθησις, εως, ἡ, confidence, trust.

δὲ τοιαύτην ἔγομεν διὰ τοῦ γριστοῦ πρὸς τὸν θεόν: 5 ούχ ὅτι ἱκανοί ἐσμεν ἀφ' ἑαυτῶν λογίσασθαί τι ὡς ἐξ έαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης¹ ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ: ὃς καὶ 6 γράμματος,³ άλλὰ πνεύματος: τὸ γὰρ γράμμα³ ἀποκτένει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. Εἰ δὲ ἡ διακονία 7 τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν, ἐντετυπωμένη ἐν λίθοις, έγενήθη ἐν δόξη, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υίους Ίσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ, τὴν καταργουμένην, πῶς 8 ούγὶ μᾶλλον ή διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξη: Εἰ γὰρ ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως δόξα, πολλῶ 🤊 μᾶλλον περισσεύει ή διακονία τῆς δικαιοσύνης ἐν δόξη. Καὶ γὰρ οὐ δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον ἐν 10 τούτω τῷ μέρει, ἕνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. Εἰ 11 γὰρ τὸ καταργούμενον, διὰ δόξης, πολλῷ μᾶλλον τὸ

¹ [κανότης, ητος, ή, fitness, sufficiency. ² [κανόω, make sufficient, qualify. ³ γράμμα, τος, τό, letter, writings. ⁴ ζωοποιέω, make alive, make to live. ⁵ ἐντυπόω, carve, impress. ⁶ ἀτενίζω, gaze, stare. ⁷ κατάκρισις, εως, ή, condemnation, act of condemnation. ⁸ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass.

μένον, ἐν δόξῃ.

"Εγοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα, πολλή παρρησία 12 γρώμεθα: ¹ καὶ οὐ καθάπερ ² Μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα ³ 13 ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι⁴ τοὺς υίους Ίσραηλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου: ἀλλ' 14 ἐπωρώθη⁵ τὰ νοήματα⁶ αὐτῶν: ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα³ ἐπὶ τῆ ἀναγνώσει⁷ τῆς παλαιᾶς⁸ διαθήκης μένει μη ἀνακαλυπτόμενον, δ τι ἐν χριστῷ ήνίκα¹⁰ Άλλ' ἕως σήμερον, καταργεῖται. άναγινώσκεται Μωϋσῆς, κάλυμμα³ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται. 11 Ἡνίκα 10 δ' ἂν ἐπιστρέψη πρὸς κύριον, 16 περιαιρεῖται¹² τὸ κάλυμμα.³ Ο δὲ κύριος τὸ πνεῦμά 17 έστιν: οδ¹³ δὲ τὸ πνεῦμα κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία. ¹⁴ 18 Ήμεῖς δὲ πάντες, ἀνακεκαλυμμένω προσώπω τὴν δόξαν κυρίου κατοπτριζόμενοι, 15 τὴν αὐτὴν εἰκόνα 16

¹ χράομαι, use, make use of. ² καθάπερ, even as, just as. ³ κάλυμμα, τος, τό, covering, veil. ⁴ ἀτενίζω, gaze, stare. ⁵ πωρόω, harden, render callous. ⁶ νόημα, τος, τό, thought, mind. ⁷ ἀνάγνωσις, εως, ή, reading. ⁸ παλαιός, old, ancient. ⁹ ἀνακαλύπτω, uncover, unveil. ¹⁰ ἡνίκα, when, at which time. ¹¹ κεῖμαι, lie, be laid. ¹² περιαιρέω, cast off, take away. ¹³ οὖ, where, when. ¹⁴ ἐλευθερία, ας, ή, liberty, freedom. ¹⁵ κατοπτρίζομαι, show as in a mirror, mirror. ¹⁶ εἰκών, όνος, ή, image, likeness.

Πρὸς Κορινθίους Β 4:2 Byzantine NT

μεταμορφούμεθα¹ ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ² ἀπὸ κυρίου πνεύματος.

 Δ ιὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην, καθώς 4ήλεήθημεν, οὐκ ἐκκακοῦμεν:³ ἀλλὰ ἀπειπάμεθα⁴ τὰ 2 κρυπτά τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργία μηδε δολοῦντες * τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τῆ φανερώσει' τῆς ἀληθείας συνιστῶντες 10 έαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 3 Εί δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, έν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶν κεκαλυμμένον: 11 ἐν οἶς ὁ 4 θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα 13 τῶν ἀπίστων, ^{14} εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι ^{15} αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν 16 τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ χριστοῦ, ὅς έστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ. Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, 5 άλλὰ χριστὸν Ἰησοῦν κύριον: ἑαυτούς δὲ δούλους

¹ μεταμορφόω, change the form, transform. ² καθάπερ, even as, just as. ³ ἐκκακέω, am faint, am weary. ⁴ ἀπεῖπον, speak out, renounce. ⁵ κρυπτός, hidden, secret. ⁶ αἰσχύνη, ης, ή, shame. ⁷ πανουργία, ας, ή, cleverness, craftiness. Trickery. ⁸ δολόω, falsify, adulterate. ⁹ φανέρωσις, εως, ή, disclosure, announcement. ¹⁰ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹¹ καλύπτω, cover, veil. ¹² τυφλόω, blind, make blind. ¹³ νόημα, τος, τό, thought, mind. ¹⁴ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹⁵ αὐγάζω, see, shine forth. ¹⁶ φωτισμός, οῦ, ὁ, enlightenment, light. ¹⁷ εἰκών, όνος, ἡ, image, likeness.

yzantine NT Πρὸς Κορινθίους Β 4:6

ύμῶν διὰ Ἰησοῦν. Ὅτι ὁ θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς 6 λάμψαι, δς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ χριστοῦ.

"Έχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν³ τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις⁴ 7 σκεύεσιν,⁵ ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἦ τοῦ θεοῦ, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν: ἐν παντὶ θλιβόμενοι,⁻ ἀλλ' οὐ 8 στενοχωρούμενοι:⁵ ἀπορούμενοι,² ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι:¹ διωκόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι:¹ καταβαλλόμενοι,¹ ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι: πάντοτε τὴν νέκρωσιν¹ τοῦ κυρίου 10 Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες,¹⁴ ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ. ᾿Αεὶ¹ γὰρ ἡμεῖς 11 οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῷ ἐν τῷ θνητῷ¹ σαρκὶ

¹ λάμπω, shine. ² φωτισμός, οῦ, ὁ, enlightenment, light. ³ θησαυρός, οῦ, ὁ, storehouse, treasure. ⁴ ὀστράκινος, made of earth or clay, made of earth. ⁵ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ⁶ ὑπερβολή, ῆς, ἡ, excess, superiority. ⁷ θλίβω, press, oppress. ⁸ στενοχωρέω, press upon, cramp. ⁹ ἀπορέω, be at a loss, be perplexed. ¹⁰ ἐξαπορέομαι, despair, am utterly without resource. ¹¹ ἐγκαταλείπω, leave behind, forsake. ¹² καταβάλλω, strike down, found. ¹³ νέκρωσις, εως, ἡ, death, putting to death. ¹⁴ περιφέρω, carry about, carry around. ¹⁵ ἀεί, always, ever. ¹⁶ θνητός, subject to death, mortal.

Πρὸς Κορινθίους Β 4:12 Byzantine NT

ήμῶν. "Ωστε ὁ μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ¹ ἡ δὲ 12 ζωὴ ἐν ὑμῖν. "Εχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, 13 κατὰ τὸ γεγραμμένον, Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν: εἰδότες ὅτι ὁ 14 ἐγείρας τὸν κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ ἐγερεῖ, καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. Τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα 15 ἡ χάρις πλεονάσασα² διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύση εἰς τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ.

Διὸ οὐκ ἐκκακοῦμεν, ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος 16 διαφθείρεται, αλλ' ὁ ἔσωθεν ἀνακαινοῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα. Τὸ γὰρ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως 17 ἡμῶν καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν, μὴ σκοπούντων 18 ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα: τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα: Τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.

¹ ἐνεργέω, work, effect. ² πλεονάζω, superabound, make to abound. ³ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ⁴ ἐκκακέω, am faint, am weary. ⁵ διαφθείρω, destroy utterly, spoil. ⁶ ἔσωθεν, from within, within. ⁻ ἀνακαινόω, renew, amend. ⁵ παραυτίκα, immediately, for the moment. ९ ἐλαφρός, light, easy to bear. ¹⁰ ὑπερβολή, ῆς, ἡ, excess, superiority. ¹¹ βάρος, ους, τό, burden, weight. ¹² κατεργάζομαι, work out, produce. ¹³ σκοπέω, look at, contemplate. ¹⁴ πρόσκαιρος, temporary, passing.

Οἴδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος¹ ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους 5 καταλυθῆ,³ οἰκοδομὴν⁴ ἐκ θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν άχειροποίητον, αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Καὶ γὰρ ἐν 2 τούτω στενάζομεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι⁸ ἐπιποθοῦντες: εἴγε¹⁰ καὶ 3 ένδυσάμενοι οὐ γυμνοί¹¹ εύρεθησόμεθα. Καὶ γὰρ οί 4 οντες εν τῷ σκήνει² στενάζομεν βαρούμενοι: 2 εφ' ὧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι, ^{13} ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, ^{8} ἵνα καταποθή¹⁴ τὸ θνητὸν¹⁵ ὑπὸ τῆς ζωῆς. Ὁ δὲ 5 κατεργασάμενος 16 ήμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο θεός, ὁ καὶ δοὺς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα¹⁷ τοῦ πνεύματος. 6 Θ αρροῦντες οὖν πάντοτε, καὶ εἰδότες ἐνδημοῦντες ^{19} ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν ^{20} ἀπὸ τοῦ κυρίου – διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἴδους 7 δέ, καὶ εὐδοκοῦμεν²² μᾶλλον 8 θαρροῦμεν18

¹ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ² σκῆνος, ους, τό, tent, lodging. ³ καταλύω, destroy, lodge. ⁴ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ⁵ ἀχειροποίητος, not made with hands, not made by hand. ⁶ στενάζω, groan (internally), sigh deeply. ⁻ οἰκητήριον, ου, τό, dwelling, habitation. ⁵ ἐπενδύομαι, put on over. ⁵ ἐπιποθέω, long for, strain after. ¹ ὑ εἴγε, if indeed, seeing that. ¹ ¹ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ¹ ² βαρέω, burden, weigh down. ¹ ³ ἐκδύω, take off, put off. ¹ ⁴ καταπίνω, drink down, swallow. ¹ 5 θνητός, subject to death, mortal. ¹ ⁶ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹ ² ἀρραβών, ῶνος, ὁ, earnest, pledge. ¹ 8 θαρρέω, οf good courage, have confidence. ¹ 9 ἐνδημέω, be at home, am at home. ² ὑ ἐκδημέω, leave, be absent. ² ¹ είδος, ους, τό, form, sight. ² ² εὐδοκέω, think it good, be well pleased with.

Πρὸς Κορινθίους Β 5:9 Byzantine NT

ἐκδημῆσαι¹ ἐκ τοῦ σώματος, καὶ ἐνδημῆσαι² πρὸς τὸν κύριον. Διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα,³ εἴτε ἐνδημοῦντες,² 9 εἴτε ἐκδημοῦντες,¹ εὐάρεστοι⁴ αὐτῷ εἶναι. Τοὺς γὰρ 10 πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος⁵ τοῦ χριστοῦ, ἴνα κομίσηται⁶ ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος, πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθόν, εἴτε κακόν.

Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ κυρίου ἀνθρώπους πείθομεν, 11 θεῷ δὲ πεφανερώμεθα: ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι. Οὐ γὰρ πάλιν 12 ἑαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους καὶ οὐ καρδίᾳ. Εἴτε γὰρ 13 ἐξέστημεν, Θεῷ: εἴτε σωφρονοῦμεν, ὑμῖν. Ἡ γὰρ 14 ἀγάπη τοῦ χριστοῦ συνέχει ἐν ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο,

¹ ἐκδημέω, leave, be absent. ² ἐνδημέω, be at home, am at home. ³ φιλοτιμέομαι, have as an ambition, aspire to. ⁴ εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. ⁵ βήμα, τος, τό, judgment seat. ⁶ κομίζω, receive, bring. ⁷ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ⁸ ἀφορμή, ῆς, ἡ, occasion, opportunity. ⁹ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹⁰ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ¹¹ σωφρονέω, be of sound mind, judgment. ¹² συνέχω, hold fast, oppress.

ότι εἰ εἶς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον: καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἵνα οἱ ζῶντες 15 έαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῶ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. Ώστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν 16 ούδένα οἴδαμεν κατὰ σάρκα: εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα γριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν. 17 "Ωστε εἴ τις ἐν χριστῷ, καινὴ κτίσις: τὰ ἀρχαῖα <math>"παρῆλθεν, ίδού, γέγονεν καινὰ τὰ πάντα. Τὰ δὲ πάντα 18 $\dot{\epsilon}$ κ τοῦ θεοῦ, τοῦ καταλλάξαντος ήμᾶς $\dot{\epsilon}$ αυτῷ διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς: δις ὅτι θεὸς ἦν ἐν χριστῷ κόσμον 19 καταλλάσσων έαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν, καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς.5

¹ μηκέτι, no longer. ² κτίσις, εως, ἡ, creation, creature. ³ ἀρχαῖος, old, ancient. ⁴ καταλλάσσω, reconcile. ⁵ καταλλαγή, ῆς, ἡ, reconciliation. ⁶ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away.

Πρὸς Κορινθίους Β 5:20 Byzantine NT

Υπέρ χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν,¹ ὡς τοῦ θεοῦ 20 παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν: δεόμεθα² ὑπὲρ χριστοῦ, καταλλάγητε³ τῷ θεῷ. Τὸν γὰρ μὴ γνόντα ἁμαρτίαν, 21 ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

Συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν 6 χάριν τοῦ θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς – λέγει γάρ, Καιρῷ 2 δεκτῷ ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι: ἰδού, νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἱδού, νῦν ἡμέρα σωτηρίας – μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες 3 προσκοπήν, το ἵνα μὴ μωμηθῃ ἡ διακονία: ἀλλ ἐν παντὶ συνιστῶντες ἐαυτοὺς ὡς θεοῦ διάκονοι, ἐν ὑπομονῃ πολλῃ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, ἐν πληγαῖς, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν ἐκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀναριπνίαις, ἐν ἐν ἀναριπνίαις, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀναριπνίαις, ἐν ἐν ἀναριπνίαις, ἐν ἐν ἀναριπνίαις, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν ἐν κόποις, ἐν ἀναριπνίαις, ἐν ἐν ἀναριπνίαις, ἐν ἀναριπνίαις ἐν μηδενὶ ἐν ἐν ἐν ἀναριπνίαις ἐν ἐν ἀναριπνίαις ἐν ἀναριπνίαις

¹ πρεσβεύω, be an ambassador, am aged. ² δέομαι, ask, request. ³ καταλλάσσω, reconcile. ⁴ συνεργέω, work together. ⁵ κενός, empty, vain. ⁶ δεκτός, acceptable, welcome. ⁷ ἐπακούω, hear, listen to. ⁸ βοηθέω, come to the aid of. ⁹ εὐπρόσδεκτος, acceptable, well-received. ¹⁰ προσκοπή, ής, ή, cause for offense. ¹¹ μωμάομαι, find fault with, criticize. ¹² συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹³ ἀνάγκη, ης, ή, necessity, distress. ¹⁴ στενοχωρία, ας, ή, difficulty, distress. ¹⁵ πληγή, ής, ή, blow, wound. ¹⁶ ἀκαταστασία, ας, ή, distrurbance, disorder. ¹⁷ κόπος, ου, ό, labor, trouble. ¹⁸ ἀγρυπνία, ας, ή, sleeplessness, watching.

νηστείαις,¹ ἐν ἀγνότητι,² ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμία,³ 6 ἐν χρηστότητι,⁴ ἐν πνεύματι ἀγίω, ἐν ἀγάπη ἀνυποκρίτω,⁵ ἐν λόγω ἀληθείας, ἐν δυνάμει θεοῦ, διὰ 7 τῶν ὅπλων⁴ τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν,⁵ διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας,⁵ διὰ δυσφημίας² 8 καὶ εὐφημίας:¹⁰ ὡς πλάνοι¹¹ καὶ ἀληθεῖς: ὡς 9 ἀγνοούμενοι,¹² καὶ ἐπιγινωσκόμενοι: ὡς ἀποθνήσκοντες, καὶ ἰδού, ζῶμεν: ὡς παιδευόμενοι,¹³ καὶ μὴ θανατούμενοι:¹⁴ ὡς λυπούμενοι, ἀεὶ¹⁵ δὲ 10 χαίροντες: ὡς πτωχοί, πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες:¹⁶ ὡς μηδὲν ἔχοντες, καὶ πάντα κατέχοντες.¹٢

Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέωγεν πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, 18 ἡ 11 καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται. 19 Οὐ στενοχωρεῖσθε 20 ἐν 12 ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε 20 δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις 21 ὑμῶν. 13

¹ νηστεία, ας, ή, fasting, fast. ² άγνότης, ητος, ή, purity, chastity. ³ μακροθυμία, ας, ή, long-suffering, patience. ⁴ χρηστότης, ητος, ή, goodness, kindness. ⁵ ἀνυπόκριτος, sincere, without hypocrisy. ⁶ ὅπλον, ου, τό, tool, implement. ⁷ ἀριστερός, left, on the left. ⁸ ἀτιμία, ας, ή, dishonor, disgrace. ⁹ δυσφημία, ας, ή, defamation, slander. ¹⁰ εὐφημία, ας, ή, good report, commendation. ¹¹ πλάνος, deceiver, misleading. ¹² ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹³ παιδεύω, teach, educate. ¹⁴ θανατόω, put to death, subdue. ¹⁵ ἀεί, always, ever. ¹⁶ πλουτίζω, enrich, make wealthy. ¹⁷ κατέχω, hold back, hold fast. ¹⁸ Κορίνθιος, ου, ό, Corinthian. ¹⁹ πλατύνω, broaden, enlarge. ²⁰ στενοχωρέω, press upon, cramp. ²¹ σπλάγχνα, ων, τά, bowels, compassion.

Πρὸς Κορινθίους Β 6:14 Byzantine NΊ

Τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν¹ – ὡς τέκνοις λέγω – πλατύνθητε² καὶ ὑμεῖς.

Μὴ γίνεσθε έτεροζυγοῦντες³ ἀπίστοις:⁴ τίς γὰρ μετοχή⁵ 14 δικαιοσύνη καὶ ἀνομία; Τίς δὲ κοινωνία σωτὶ πρὸς σκότος; Τίς δὲ συμφώνησις χριστῷ πρὸς Βελίαρ; "Η 15 τίς μερὶς 10 πιστῷ μετὰ ἀπίστου; Τίς δὲ συγκατάθεσις 16 ναῶ θεοῦ μετὰ εἰδώλων; 12 Υμεῖς γὰρ ναὸς θεοῦ ἐστε ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ θεὸς ὅτι Ἐνοικήσω¹³ ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐμπεριπατήσω: 14 καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι λαός. Διό, Ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ 17 <u>ἀφορίσθητε, 15</u> λέγει κύριος, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε: κάγὼ εἰσδέξομαι είνας, καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς 18 πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, λέγει κύριος παντοκράτωρ.¹⁷

¹ ἀντιμισθία, ας, ἡ, reward, recompense. ² πλατύνω, broaden, enlarge. ³ ἐτεροζυγέω, be unevenly yoked, be mismated. ⁴ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ⁵ μετοχή, ῆς, ἡ, sharing, partnership. ⁶ ἀνομία, ας, ἡ, lawlessness, iniquity. ⁻ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ⁵ συμφώνησις, εως, ἡ, agreement, harmony. ⁵ Βελιάρ, ὁ, Beliar. ¹ μερίς, ίδος, ἡ, part, portion. ¹¹ συγκατάθεσις, εως, ἡ, agreement, union. ¹² εἴδωλον, ου, τό, image, idol. ¹³ ἐνοικέω, dwell in, am settled in. ¹⁴ ἐμπεριπατέω, walk about, walk among. ¹⁵ ἀφορίζω, separate, set apart. ¹⁶ εἰσδέχομαι, receive, welcome. ¹⁻ παντοκράτωρ, ορος, ὁ, ruler of all, Almighty.

Ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, 7 καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ¹ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες² ἀγιωσύνην³ ἐν φόβω θεοῦ.

Χωρήσατε ήμᾶς: οὐδένα ἠδικήσαμεν, οὐδένα 2 ἐφθείραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν. Οὐ πρὸς 3 κατάκρισιν λέγω: προείρηκα γάρ, ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστὲ εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συζῆν. 4 Πολλή μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν: πεπλήρωμαι τῆ παρακλήσει, ὑπερπερισσεύομαι τῆ χαρᾶ ἐπὶ πάση τῆ θλίψει ἡμῶν.

¹ μολυσμός, οῦ, ὁ, defilement, staining. ² ἐπιτελέω, complete, perform. ³ ἀγιωσύνη, ης, ἡ, holiness, holy or sanctified state. ⁴ χωρέω, make room for, hold. ⁵ φθείρω, destroy, corrupt. ⁶ πλεονεκτέω, take advantage, take advantage of. ⁷ κατάκρισις, εως, ἡ, condemnation, act of condemnation. ⁸ προλέγω, say beforehand, forewarn. ⁹ συναποθνήσκω, die with, die together with. ¹⁰ συζάω, live with, live together with. ¹¹ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ¹² ὑπερπερισσεύω, abound much more, abound exceedingly.

Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν 5 ἔσχηκεν ἄνεσιν² ή σὰρξ ήμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι: ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι. Άλλ δ 6 παρακαλών τούς ταπεινούς παρεκάλεσεν ήμας, ό θεός, ἐν τῆ παρουσία Τίτου: οὐ μόνον δὲ ἐν τῆ 7 παρουσία⁸ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῆ παρακλήσει ἡ παρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων¹0 ἡμῖν τὴν ὑμῶν $\dot{\epsilon}\pi i\pi \dot{\delta}\theta \eta \sigma iv$, 11 τον ύμων όδυρμόν, 12 τον <u>ύμων ζηλον</u> 13 ύπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με μᾶλλον χαρῆναι. Ότι εἰ καὶ 8 έλύπησα ὑμᾶς ἐν τῆ ἐπιστολῆ, ^{14} οὐ μεταμέλομαι, ^{15} εἰ καὶ μετεμελόμην: 15 βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολή 14 έκείνη, εἰ καὶ πρὸς ὥραν, ἐλύπησεν ὑμᾶς. Νῦν χαίρω, 9 ούχ ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν: έλυπήθητε γαρ κατά θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε 17 εξ ήμων. Ἡ γὰρ κατὰ θεὸν λύπη 18 μετάνοιαν 16 εἰς 10

¹ Μακεδονία, ας, ή, Macedonia. ² ἄνεσις, εως, ή, loosening, relaxation. ³ θλίβω, press, oppress. ⁴ ἔξωθεν, from without, outside (gen). ⁵ μάχη, ης, ή, fight, conflict. ⁶ ἔσωθεν, from within, within. ⁷ ταπεινός, humble, downcast. ⁸ παρουσία, ας, ή, presence, coming. ⁹ Τίτος, ου, ό, Titus. ¹⁰ ἀναγγέλλω, announce, report. ¹¹ ἐπιπόθησις, εως, ή, longing, eager longing. ¹² ὀδυρμός, οῦ, ό, lamentation, mourning. ¹³ ζῆλος, ου, ό, zeal, jealousy. ¹⁴ ἐπιστολή, ῆς, ή, letter, dispatch. ¹⁵ μεταμέλομαι, regret, repent. ¹⁶ μετάνοια, ας, ή, repentance, change of mind. ¹⁷ ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon. ¹⁸ λύπη, ης, ή, pain, grief.

σωτηρίαν αμεταμέλητον κατεργάζεται: ή δὲ τοῦ κόσμου λύπη³ θάνατον κατεργάζεται.² Ίδοὺ γάρ, αὐτὸ 11 τούτο, τὸ κατὰ θεὸν λυπηθήναι ὑμᾶς, <u>πόσην</u> κατειργάσατο ύμιν σπουδήν, άλλὰ ἀπολογίαν, άλλὰ ἀνανάκτησιν, άλλὰ φόβον, άλλὰ ἐπιπόθησιν, άλλὰ ζῆλον,⁸ άλλὰ ἐκδίκησιν.⁹ Ἐν παντὶ συνεστήσατε έαυτοὺς άγνοὺς ^{11} εἶναι ἐν τῷ πράγματι. ^{12} Άρα εἰ καὶ 12ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ εἴνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος, οὐδὲ είνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος, άλλ' είνεκεν φανερωθήναι τὴν σπουδὴν⁴ ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν ύμας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Διὰ τοῦτο 13 παρακεκλήμεθα.

Ἐπὶ δὲ τῆ παρακλήσει ὑμῶν περισσοτέρως¹³ μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῆ χαρᾳ Τίτου,¹⁴ ὅτι ἀναπέπαυται¹⁵ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν. Ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ 14

¹ ἀμεταμέλητος, without regret, not to be repented of. ² κατεργάζομαι, work out, produce. ³ λύπη, ης, ή, pain, grief. ⁴ σπουδή, ῆς, ή, haste, diligence. ⁵ ἀπολογία, ας, ή, speech in defense, verbal defense. ⁶ ἀγανάκτησις, εως, ή, indignation. ⁻ ἐπιπόθησις, εως, ή, longing, eager longing. 8 ζῆλος, ου, ό, zeal, jealousy. 蚐 ἐκδίκησις, εως, ή, vengeance, vindication. ¹0 συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹¹ άγνός, pure, holy. ¹² πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter. ¹³ περισσώς, abundantly, exceedingly. ¹⁴ Τίτος, ου, ό, Titus. ¹⁵ ἀναπαύω, refresh, take rest.

ύμῶν κεκαύχημαι, οὐ κατησχύνθην: ἀλλ ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, οὕτως καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἡ ἐπὶ Τίτου ἀλήθεια ἐγενήθη. Καὶ τὰ 15 σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστίν, ἀναμιμνησκομένου τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν, ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέξασθε αὐτόν. Χαίρω ὅτι ἐν 16 παντὶ θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν 8 δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας: 10 ὅτι 2 ἐν πολλῆ δοκιμῆ 11 θλίψεως ἡ περισσεία 12 τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους 13 πτωχεία 14 αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸν πλοῦτον 15 τῆς ἀπλότητος 16 αὐτῶν. "Ότι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ ὑπὲρ 3 δύναμιν αὐθαίρετοι, 17 μετὰ πολλῆς παρακλήσεως 4 δεόμενοι 18 ἡμῶν, τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν 19 τῆς

¹ καταισχύνω, put to shame, shame. ² καύχησις, εως, ή, boasting, act of boasting. ³ Τίτος, ου, ό, Titus. ⁴ σπλάγχνα, ων, τά, bowels, compassion. ⁵ περισσως, abundantly, exceedingly. ⁶ ἀναμιμνήσκω, remind, remember. ⁷ ὑπακοή, ῆς, ή, obedience. ⁸ τρόμος, ου, ό, trembling, quaking. ⁹ θαρρέω, of good courage, have confidence. ¹⁰ Μακεδονία, ας, ή, Macedonia. ¹¹ δοκιμή, ῆς, ή, proof, approval. ¹² περισσεία, ας, ή, superfluity, surplus. ¹³ βάθος, ους, τό, depth, deep. ¹⁴ πτωχεία, ας, ή, poverty, beggary. ¹⁵ πλοῦτος, ου, ό, wealth, riches. ¹⁶ ἀπλότης, ητος, ή, singleness, hence simplicity. ¹⁷ αὐθαίρετος, of one's own accord. ¹⁸ δέομα, ask, request. ¹⁹ κοινωνία, ας, ή, fellowship, contribution.

διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους: καὶ οὐ καθώς 5 ήλπίσαμεν, άλλ' έαυτους έδωκαν πρώτον τῷ κυρίῳ, καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος θεοῦ εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς 6 ίνα καθώς προενήρξατο,² ἐπιτελέση³ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. Ἀλλ' 7 ώσπερ έν παντί περισσεύετε, πίστει, καὶ λόγω, καὶ γνώσει, καὶ πάση σπουδῆ, καὶ τῆ ἐξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν άγάπη, ἵνα καὶ ἐν ταύτη τῆ χάριτι περισσεύητε. Οὐ 8 κατ' ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἑτέρων σπουδῆς 4 καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον δοκιμάζων. 9Γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσεν, πλούσιος ἄν, ἵνα ύμεῖς τῆ ἐκείνου πτωχεία πλουτήσητε. Καὶ γνώμην 10 έν τούτω δίδωμι: τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, 3 οἵτινες ού μόνον τὸ ποιῆσαι άλλὰ καὶ τὸ θέλειν προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσι. ^{14} Νυνὶ ^{15} δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ^{3} 11

¹ Τίτος, ου, ὁ, Τίτυι. ² προενάρχομαι, begin (beforehand), begin before. ³ ἐπιτελέω, complete, perform. ⁴ σπουδή, ῆς, ἡ, haste, diligence. ⁵ ἐπιταγή, ῆς, ἡ, command, commandment. ⁶ ὑμέτερος, your. ⁷ γνήσιος, genuine, true. ⁸ δοκιμάζω, prove, approve. ⁹ πτωχεύω, be (extremely) poor, destitute. ¹⁰ πτωχεία, ας, ἡ, poverty, beggary. ¹¹ πλουτέω, be rich, become rich. ¹² γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ¹³ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁴ πέρυσι, last year. ¹⁵ νυνί, now, already.

ὅπως, καθάπερ¹ ἡ προθυμία² τοῦ θέλειν, οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι³ ἐκ τοῦ ἔχειν. Εἰ γὰρ ἡ προθυμία² 12 πρόκειται, καθὸ⁵ ἐὰν ἔχῃ τις, εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὸ⁵ οὐκ ἔχει. Οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν δὲ θλίψις: 13 ἀλλ' ἐξ ἰσότητος, ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα° εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, το ἵνα καὶ τὸ 14 ἐκείνων περίσσευμα° γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα: Το ὅπως γένηται ἰσότης, καθὼς γέγραπται, Ὁ τὸ πολύ, 15 οὐκ ἐπλεόνασεν: Καὶ ὁ τὸ ὁλίγον, οὐκ ἡλαττόνησεν. Το ὑκ ἐπλεόνασεν: Το καὶ ὁ τὸ ὁλίγον, οὐκ ἡλαττόνησεν. Τὸ καὶ ὁ τὸ ὁλίγον, οὐκ ἡλαττόνησεν. Το καὶ ὁ τὸ ὁλίγον, οὐκ ἡλαττόνησεν. Τὸ καὶ ὁ τὸ ὁλίγον, οὐκ ἡλαττόνησεν. Το καὶ τὸ καὶ τὸ καὶ τὸ ἐκείνων ὑστέρημα ἐκρικοὶ τὸ καὶ τὸ καὶ

Χάρις δὲ τῷ θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν¹³ ὑπὲρ 16
ὑμῶν ἐν τῆ καρδίᾳ Τίτου. ¹⁴ "Ότι τὴν μὲν παράκλησιν 17
ἐδέξατο, σπουδαιότερος ¹⁵ δὲ ὑπάρχων, αὐθαίρετος ¹⁶
ἐξῆλθεν πρὸς ὑμᾶς. Συνεπέμψαμεν ¹⁷ δὲ μετ' αὐτοῦ 18
τὸν ἀδελφόν, οὖ ὁ ἔπαινος ¹⁸ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ

¹ καθάπερ, even as, just as. ² προθυμία, ας, ή, eagerness, readiness. ³ ἐπιτελέω, complete, perform. ⁴ πρόκειμαι, be set before, be exhibited. ⁵ καθό, in so far as, as. ⁶ εὐπρόσδεκτος, acceptable, well-received. ⁷ ἄνεσις, εως, ή, loosening, relaxation. ⁸ ἰσότης, ητος, ή, equality, fairness. ⁹ περίσσευμα, τος, τό, superfluity, abundance. ¹⁰ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ¹¹ πλεονάζω, superabound, make to abound. ¹² ἐλαττονέω, have less, have too little. ¹³ σπουδή, ῆς, ή, haste, diligence. ¹⁴ Τίτος, ου, ό, Titus. ¹⁵ σπουδαῖος, diligent, earnest. ¹⁶ αὐθαίρετος, of one's own accord. ¹⁷ συμπέμπω, send with, send along with. ¹⁸ ἔπαινος, ου, ό, praise, commendation.

πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν: οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ 19 γειροτονηθεὶς 1 ύπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος 2 ἡμῶν σὺν τῆ χάριτι ταύτη τῆ διακονουμένη ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ήμῶν: 20 στελλόμενοι[‡] τοῦτο, μή τις ἡμᾶς μωμήσηται⁵ ἐν τῆ ταύτη τῆ διακονουμένη ὑφ' ἡμῶν: 21 άδρότητι προνοούμενοι καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον κυρίου ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. Συνεπέμψαμεν⁸ δὲ αὐτοῖς τὸν 22 άδελφὸν ήμῶν, ὅν ἐδοκιμάσαμεν° έν πολλοῖς πολλάκις σπουδαῖον το σντα, νυνὶ το σντα, δὲ πολύ σπουδαιότερον, ^{11} πεποιθήσει ^{13} πολλή τη εἰς ὑμᾶς. 23 Εἴτε ὑπὲρ Τίτου, ^{14} κοινωνὸς ^{15} ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός: 6 εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα χριστοῦ. Τὴν οὖν ἔνδειξιν ^{17} τῆς ἀγάπης ὑμῶν, 24καὶ ἡμῶν καυχήσεως 18 ύπὲρ ὑμῶν, εἰς αὐτοὺς

¹ χειροτονέω, choose, appoint. ² συνέκδημος, ου, ό, traveling companion, fellow traveler. ³ προθυμία, ας, ή, eagerness, readiness. ⁴ στέλλω, arrange, take care. ⁵ μωμάομαι, find fault with, criticize. ⁶ άδρότης, ητος, ή, abundance, lavishness. ⁷ προνοέω, provide for, have regard for. ⁸ συμπέμπω, send with, send along with. ⁹ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁰ πολλάκις, often, many times. ¹¹ σπουδαΐος, diligent, earnest. ¹² νυνί, now, already. ¹³ πεποίθησις, εως, ή, confidence, trust. ¹⁴ Τίτος, ου, ό, Titus. ¹⁵ κοινωνός, οῦ, ό, partner, sharer. ¹⁶ συνεργός, οῦ, ό, fellow worker. ¹⁷ ἔνδειξις, εως, ή, proof, sign. ¹⁸ καύχησις, εως, ή, boasting, act of boasting.

Ποὸς Κορινθίους Β 9:2 Byzantine NT

ένδείξασθε εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους 9 περισσόν μοί ἐστιν τὸ γράφειν ὑμῖν: οἶδα γὰρ τὴν 2ην ύπερ ύμων καυγώμαι προθυμίαν³ ່ນແລ້ນ. Μακεδόσιν, στι Άγαϊα παρεσκεύασται ἀπὸ πέρυσι: καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζῆλος ἡρέθισεν τοὺς πλείονας. 3 "Επεμψα δὲ τοὺς άδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα¹⁰ ήμων τὸ ὑπὲρ ὑμων κενωθῆ ἐν τῷ μέρει τούτῳ: ἵνα, καθως ἔλεγον, παρεσκευασμένοι ήτε: μήπως, 2 ἐὰν 4 ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ εὕρωσιν ὑμᾶς άπαρασκευάστους, ^{13} καταισχυνθώμεν ^{14} ήμεῖς – ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς – ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ τῆς καυγήσεως. ¹⁶ Άναγκαῖον ¹⁷ οὖν ἡγησάμην 5 παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς, ἵνα προέλθωσιν¹ε εἰς ύμᾶς, καὶ προκαταρτίσωσιν την προκατηγγελμένην

¹ ἐνδείκνυμι, show forth, show. ² περισσός, excessive, abundant. ³ προθυμία, ας, ή, eagerness, readiness. ⁴ Μακεδών, όνος, ό, Macedonian. ⁵ Ἁχαΐα, ας, ή, Achaia. ⁶ παρασκευάζω, prepare, make ready. ⁻ πέρυσι, last year. ՞ ζήλος, ου, ό, zeal, jealousy. ⁰ ἐρεθίζω, arouse, provoke. ¹⁰ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹¹ κενόω, empty, make void. ¹² μήπως, lest in any way, lest perhaps. ¹³ ἀπαρασκεύαστος, not ready, unprepared. ¹⁴ καταισχύνω, put to shame, shame. ¹⁵ ὑπόστασις, εως, ή, substance, confidence. ¹⁶ καύχησις, εως, ή, boasting, act of boasting. ¹⁻ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ¹² προέρχομαι, go in front, precede. ¹⁰ προκαταρτίζω, arrange beforehand. ²⁰ προκαταγγέλλω, foretell, announce beforehand.

εὐλογίαν ^{1} ὑμῶν, ταύτην ἑτοίμην ^{2} εἶναι, οὕτως ὡς εὐλογίαν ^{1} καὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν. ^{3}

Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων φειδομένως, φειδομένως καὶ 6 θερίσει: καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις, ἐπ' εὐλογίαις Ι καὶ θερίσει. Εκαστος καθὼς προαιρεῖται τῆ καρδία: 7 μὴ ἐκ λύπης ^{7} ἢ ἐξ ἀνάγκης: ^{8} ἱλαρὸν ^{9} γὰρ δότην ^{10} άγαπᾶ ὁ θεός. Δυνατὸς δὲ ὁ θεὸς πᾶσαν γάριν 8 περισσεύσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκει $αν^{11}$ ἔγοντες περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον άγαθόν: καθώς γέγραπται, Ἐσκόρπισεν, 12 ἔδωκεν τοῖς 9 πένησιv: ¹³ ή δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. O 10 δὲ ἐπιχορηγῶν¹⁴ σπέρμα τῷ σπείροντι, καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν ^{15} γορηγήσαι, ^{16} καὶ πληθύναι ^{17} τὸν σπόρον ^{18} ύμῶν, καὶ αὐξήσαι¹⁹ τὰ γενήματα²⁰ τῆς δικαιοσύνης ύμῶν: ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι²¹ εἰς πᾶσαν ἀπλότητα,²² 11

¹ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ² ἔτοιμος, ready, prepared. ³ πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ⁴ φειδομένως, sparingly. ⁵ θερίζω, reap, gather. ⁶ προαιρέω, propose, purpose. ⁷ λύπη, ης, ἡ, pain, grief. ⁸ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ⁹ ἱλαρός, cheerful, glad. ¹⁰ δότης, ου, ὁ, giver. ¹¹ αὐτάρκεια, ας, ἡ, sufficiency, contentment. ¹² σκορπίζω, scatter, disperse. ¹³ πένης, ητος, ὁ, poor, needy. ¹⁴ ἐπιχορηγέω, supply, provide. ¹⁵ βρῶσις, εως, ἡ, eating, food. ¹⁶ χορηγέω, provide, supply in abundance. ¹⁷ πληθύνω, multiply, increase. ¹⁸ σπόρος, ου, ὁ, seed (sown), seed for sowing. ¹⁹ αὐξάνω, cause to grow, increase. ²⁰ γέννημα, τος, τό, offspring, child. ²¹ πλουτίζω, enrich, make wealthy. ²² ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity.

ητις κατεργάζεται δι' ημών εὐχαριστίαν τῷ θεῷ. 12 Ὁτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης οὐ μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα τῶν ἀγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλών εὐχαριστιών τῷ θεῷ: διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης 13 δοξάζοντες τὸν θεὸν ἐπὶ τῆ ὑποταγῆ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, καὶ ἀπλότητι τῆς κοινωνίας οἱς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας: καὶ αὐτῶν 14 δεήσει τὸ ὑμῶν ἐπιποθούντων ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ θεοῦ ἐφ' ὑμῖν. Χάρις δὲ 15 τῷ θεῷ ἐπὶ τῆ ἀνεκδιηγήτῷ αὐτοῦ δωρεᾳ. 15

Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς 10
 πραότητος¹⁶ καὶ ἐπιεικείας¹⁷ τοῦ χριστοῦ, ὅς κατὰ
 πρόσωπον μὲν ταπεινὸς¹⁸ ἐν ὑμῖν, ἀπὼν¹⁹ δὲ θαρρῶ²⁰

¹ κατεργάζομαι, work out, produce. ² εὐχαριστία, ας, ή, thanksgiving, thankfulness. ³ λειτουργία, ας, ή, service, ministry. ⁴ προσαναπληρόω, supply. ⁵ ύστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ⁶ δοκιμή, ής, ή, proof, approval. ⁷ ὑποταγή, ής, ή, subjection, obedience. ⁸ όμολογία, ας, ή, confession, profession. ⁹ ἀπλότης, ητος, ή, singleness, hence simplicity. ¹⁰ κοινωνία, ας, ή, fellowship, contribution. ¹¹ δέησις, εως, ή, entreaty, prayer. ¹² ἐπιποθέω, long for, strain after. ¹³ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ¹⁴ ἀνεκδιήγητος, indescribable. ¹⁵ δωρεά, ᾶς, ή, gift, free gift. ¹⁶ πραΰτης, mildness, gentleness. ¹⁷ ἐπιείκεια, ας, ή, kindness, gentleness. ¹⁸ ταπεινός, humble, downcast. ¹⁹ ἄπειμι, go away, depart. ²⁰ θαρρέω, of good courage, have confidence.

εἰς ὑμᾶς: δέομαι¹ δέ, τὸ μὴ παρων² θαρρῆσαι³ τῆ 2 πεποιθήσει ∱ λογίζομαι τολμῆσαι δπί τινας τοὺς λογιζομένους ήμᾶς ώς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. 3 Έν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες, οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα⁶ – τὰ γὰρ ὅπλα⁷ τῆς στρατείας⁸ ἡμῶν 4 οὐ σαρκικά, ἀλλὰ δυνατὰ τῶ θεῶ πρὸς καθαίρεσιν 10 όχυρωμάτων¹¹ – λογισμοὺς ¹² καθαιροῦντες ¹³ καὶ πᾶν 5 ύνωμα επαιρόμενον το κατά της γνώσεως τοῦ θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες 16 πᾶν νόημα 17 εἰς τὴν ὑπακοὴν 18 τοῦ χριστοῦ, καὶ ἐν ἑτοίμω ^{19} ἔχοντες ἐκδικῆσαι ^{20} 6 πᾶσαν παρακοήν, 21 ὅταν πληρωθῆ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. 18 Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε; Εἴ τις πέποιθεν ἑαυτῷ χριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι καθώς αὐτὸς χριστοῦ, οὕτως 22 καὶ ἡμεῖς χριστοῦ. Ἐάν 8 τε γὰρ καὶ περισσότερόν²³ τι καυχήσωμαι περὶ τῆς

 $^{^{1}}$ δέομαι, ask, request. ^{2} πάρειμι, be present, have arrived. ^{3} θαρρέω, of good courage, have confidence. ^{4} πεποίθησις, εως, ή, confidence, trust. ^{5} τολμάω, dare, endure. ^{6} στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ^{7} δπλον, ου, τό, tool, implement. ^{8} στρατεία, ας, ή, campaign, warfare. ^{9} σαρκικός, fleshly, carnal. ^{10} καθαίρεσις, εως, ή, tearing down, destruction. ^{11} δχύρωμα, τος, τό, fortress, strong defense. ^{12} λογισμός, οῦ, ό, reasoning, reflection. ^{13} καθαιρέω, take down, pull down. ^{14} ὕψωμα, τος, τό, height, lofty thing. ^{15} ἐπαίρω, lift up, raise. ^{16} αἰχμαλωτίζω, take or lead captive, take captive. ^{17} νόημα, τος, τό, thought, mind. ^{18} ὑπακοή, ῆς, ἡ, obedience. ^{19} ἔτοιμος, ready, prepared. ^{20} ἐκδικέω, vindicate, avenge. ^{21} παρακοή, ῆς, ἡ, disobedience. ^{22} οὕτως, thus, so. ^{23} περισσός, excessive, abundant.

έξουσίας ήμῶν - ής ἔδωκεν ὁ κύριος ήμῖν εἰς οἰκοδομήν, καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν ἡμῶν – οὐκ αἰσχυνθήσομαι:³ ἵνα μὴ δόξω ώς ἄν ἐκφοβεῖν⁴ ὑμᾶς 9 διὰ τῶν ἐπιστολῶν. ^{5} Ότι, Αἱ μὲν ἐπιστολαί, ^{5} Φησίν, 10βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί: ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενής, καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος.⁸ Τοῦτο 11 λογιζέσθω ο τοιοῦτος, ὅτι οἱοίς ἐσμεν τῷ λόγῳ δις έπιστολών ^{5} ἀπόντες, ^{10} τοιούτοι καὶ παρόντες ^{11} τώ ἔργω. Οὐ γὰρ τολμῶμεν ^{12} ἐγκρῖναι ^{13} ἢ συγκρῖναι ^{14} 12 έαυτούς τισιν τῶν έαυτοὺς συνιστανόντων: 15 άλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς με<u>τροῦντες, 16</u> συγκρίνοντες 4 έαυτους έαυτοῖς, οὐ συνιοῦσιν. Ἡμεῖς 13 δὲ οὐχὶ εἰς τὰ ἄμετρα17 καυχησόμεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον ^{18} τοῦ κανόνος ^{19} οὖ ἐμέρισεν ^{20} ἡμῖν ὁ θεός, μέτρου, ^{18} ἐφικέσθαι ^{21} ἄχρι καὶ ὑμῶν. Οὐ γὰρ ὡς μὴ ^{14}

¹ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ² καθαίρεσις, εως, ἡ, tearing down, destruction. ³ αἰσχύνομαι, dishonor, put to shame. ⁴ ἐκφοβέω, frighten, terrify. ⁵ ἐπιστολή, ῆς, ἡ, letter, dispatch. ⁶ βαρύς, heavy, burdensome. ⁷ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ⁸ ἐξουθενέω, despise, ignore. ⁹ οἴος, such as, of what kind. ¹⁰ ἄπειμι, go away, depart. ¹¹ πάρειμι, be present, have arrived. ¹² τολμάω, dare, endure. ¹³ ἐγκρίνω, class, classify. ¹⁴ συγκρίνω, combine, compare. ¹⁵ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹⁶ μετρέω, measure, estimate. ¹⁷ ἄμετρος, immeasurable, not measurable. ¹⁸ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ¹⁹ κανών, όνος, ὁ, rule, standard. ²⁰ μερίζω, divide, part. ²¹ ἐφικνέομαι, reach, come to.

ἐφικνούμενοι¹ εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν² ἑαυτούς: ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν³ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ: οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα⁴ καυχώμενοι, ἐν 15 ἀλλοτρίοις⁵ κόποις, ' ἐλπίδα δὲ ἔχοντες, αὐξανομένης ⁷ τῆς πίστεως ὑμῶν, ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν κανόνα³ ἡμῶν εἰς περισσείαν, ¹⁰ εἰς τὰ ὑπερέκεινα¹¹ 16 ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ κανόνι εἰς τὰ ἔτοιμα¹² καυχήσασθαι. Ὁ δὲ καυχώμενος, ἐν κυρίῳ 17 καυχάσθω. Οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστῶν, ¹³ ἐκεῖνός 18 ἐστιν δόκιμος, ¹⁴ ἀλλ' ὃν ὁ κύριος συνίστησιν. ¹³

"Όφελον¹⁵ ἀνείχεσθέ¹⁶ μου μικρὸν τῆ ἀφροσύνη: ¹⁷ ἀλλὰ 11 καὶ ἀνέχεσθέ¹⁶ μου. Ζηλώ¹⁸ γὰρ ὑμᾶς θεοῦ ζήλῳ: ¹⁹ 2 ἡρμοσάμην²⁰ γὰρ ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρὶ παρθένον²¹ ἀγνὴν²² παραστῆσαι τῷ χριστῷ. Φοβοῦμαι δὲ μήπως²³ ὡς ὁ 3

¹ ἐφικνέομαι, reach, come to. ² ὑπερεκτείνω, stretch out beyond, overextent. ³ φθάνω, come before another, anticipate. ⁴ ἄμετρος, immeasurable, not measurable. ⁵ ἀλλότριος, strange, foreign. ⁶ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ⁻ αὐξάνω, cause to grow, increase. ⁸ μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ⁹ κανών, όνος, ὁ, rule, standard. ¹⁰ περισσεία, ας, ἡ, superfluity, surplus. ¹¹ ὑπερέκεινα, beyond. ¹² ἔτοιμος, ready, prepared. ¹³ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹⁴ δόκιμος, tested, approved. ¹⁵ δφελον, would that (used to express a fruitless wish) ¹⁶ ἀνέχομαι, endure, bear with. ¹⁷ ἀφροσύνη, ης, ἡ, foolishness, want of sense. ¹⁸ ξηλόω, be zealous, am jealous. ¹⁹ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ²⁰ ἀρμόζω, fit, join. ²¹ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ²² ἀγνός, pure, holy. ²³ μήπως, lest in any way, lest perhaps.

οσις¹ Εὐαν² ἐξηπάτησεν³ ἐν τῆ πανουργία⁴ αὐτοῦ,οὕτως φθαρῆ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος τῆς εἰς τὸν χριστόν. Εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐργόμενος ἄλλον 4 Ίησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἔτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἔτερον δ οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς ἠνείχεσθε. Αογίζομαι γὰρ 5 μηδὲν ὑστερηκέναι° τῶν ὑπὲρ λίαν ο ἀποστόλων. Εἰ δὲ 6 καὶ ἰδιώτης τῷ λόγω, ἀλλ' οὐ τῆ γνώσει: ἀλλ' ἐν παντὶ φανερωθέντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. "Η ἁμαρτίαν 7 ἐποίησα ἐμαυτὸν ταπεινῶν ^{12} ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε, ^{13} ὅτι δωρεὰν 14 τὸ τοῦ θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν; Άλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα, 15 λαβὼν ὀψώνιον 16 πρὸς 8 τὴν ὑμῶν διακονίαν: καὶ παρὼν¹⁷ πρὸς ὑμᾶς καὶ 9 ύστερηθείς, οὐ κατενάρκησα ε οὐδενός: τὸ νὰρ ύστέρημά¹⁹ μου προσανεπλήρωσαν οί άδελφοί,

¹ δρις, εως, ὁ, snake, serpent. ² Εὔα, ας, ἡ, Eve. ³ ἔξαπατάω, seduce wholly, deceive. ⁴ πανουργία, ας, ἡ, cleverness, craftiness. Trickery. ⁵ φθείρω, destroy, corrupt. ⁶ νόημα, τος, τό, thought, mind. ⁷ ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity. ⁸ ἀνέχομαι, endure, bear with. ⁹ ὑστερέω, lack, need. ¹⁰ λίαν, greatly, very. ¹¹ ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ¹² ταπεινόω, humble, humiliate. ¹³ ὑψόω, lift up, exalt. ¹⁴ δωρεάν, without cost, without cause. ¹⁵ συλάω, rob, plunder. ¹⁶ ὀψώνιον, ου, τό, compensation, wages. ¹⁷ πάρειμι, be present, have arrived. ¹⁸ καταναρκάω, burden, encumber. ¹⁹ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ²⁰ προσαναπληρόω, supply.

έλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας: καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῆ² ὑμῖν έμαυτὸν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. "Εστιν ἀλήθεια 10 χριστοῦ ἐν ἐμοί, ὅτι ἡ καύχησις³ αὕτη οὐ φραγήσεται⁴ εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασιν τῆς Ἀχαΐας. Διὰ τί; Ὁτι οὐκ 11 άγαπῶ ὑμᾶς; Ὁ θεὸς οἶδεν. Ὁ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, 12 ἵνα ἐκκόψω⁷ τὴν ἀφορμὴν⁸ τῶν θελόντων ἀφορμήν. ίνα ἐν ὧ καυχῶνται, εύρεθῶσιν καθώς καὶ ἡμεῖς. Οἱ 13 γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλιοι, 11 μετασγηματιζόμενοι 12 εἰς ἀποστόλους χριστοῦ. Καὶ 14 θαυμαστόν: αὐτὸς γὰρ ὁ Σατανᾶς οů μετασχηματίζεται 12 εἰς ἄγγελον φωτός. Οὐ μέγα οὖν 15 εἰ καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται ^{12} ώς διάκονοι δικαιοσύνης, ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

¹ Μακεδονία, ας, ή, Macedonia. ² άβαρής, not burdensome. ³ καύχησις, εως, ή, boasting, act of boasting. ⁴ φράσσω, stop, shut. ⁵ κλίμα, τος, τό, region, territory. ⁶ Άχαῖα, ας, ή, Achaia. ⁷ ἔκκόπτω, cut out, cut off. ⁸ ἀφορμή, ῆς, ἡ, occasion, opportunity. ⁹ ψευδαπόστολος, ου, ό, false apostle. ¹⁰ ἔργάτης, ου, ό, workman, laborer. ¹¹ δόλιος, deceitful, treacherous. ¹² μετασχηματίζω, transform, disguise. ¹³ θαυμαστός, wonderful, marvelous.

Πάλιν λέγω, μή τίς με δόξη ἄφρονα εἶναι: εἰ δὲ μήγε, ^{2} 16 κἂν ^{3} ώς ἄφρονα ^{1} δέξασθέ με, ἵνα κάγὼ μικρόν τι καυγήσωμαι. Ὁ λαλῶ, οὐ λαλῶ κατὰ κύριον, ἀλλ' ὡς 17 έν ἀφροσύνη, έν ταύτη τῆ ὑποστάσει⁵ καυχήσεως. Έπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τὴν σάρκα, 18 κάγὼ καυγήσομαι. Ἡδέως γὰρ ἀνέγεσθε τῶν 19 ἀφρόνων, φρόνιμοι όντες. Άνέχεσθε γάρ, εἴ τις ὑμᾶς 20 καταδουλοί, 10 εἴ τις κατεσθίει, 11 εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, ^{12} εἴ τις ὑμᾶς εἰς πρόσωπον δέρει. ^{13} Κατὰ ^{21} ἀτιμίαν ^{14} λέγω, ώς ὅτι ἡμεῖς ἠσθενήσαμεν: ἐν ὧ δ' ἄν τις τολμ $\tilde{a}^{15}$ – ἐν ἀφροσύνη λέγω – τολμ $\tilde{a}^{15}$ κάγώ. 22 Έβραῖοί¹6 εἰσιν; Κἀγώ. Ἰσραηλῖταί¹7 εἰσιν; Κἀγώ. Σπέρμα Άβραάμ εἰσιν; Κάγώ. Διάκονοι χριστοῦ εἰσιν 23 ; $-\pi$ αραφρονῶν¹⁸ λαλῶ $-\Upsilon$ πὲρ ἐγώ. Ἐν κόποις¹⁹ περισσοτέρως, ^{20} έν πληγαῖς ^{21} ὑπερβαλλόντως, ^{22} έν

¹ ἄρρων, foolish, senseless. ² μήγε, otherwise (used in the phrase εἰ δὲ μήγε). ³ κἄν, and if, even if. ⁴ ἀρροσύνη, ης, ἡ, foolishness, want of sense. ⁵ ὑπόστασις, εως, ἡ, substance, confidence. ⁶ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ⊓ ἡδέως, sweetly, gladly. ⁶ ἀνέχομαι, endure, bear with. ⁰ φρόνιμος, prudent, wise. ¹⁰ καταδουλόω, enslave. ¹¹ κατεσθίω, eat up, devour. ¹² ἐπαίρω, lift up, raise. ¹³ δέρω, beat, flay. ¹⁴ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ¹⁵ τολμάω, dare, endure. ¹⁶ Ἑβραῖος, ου, ὁ, Hebrew. ¹⁻ Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ¹⁶ παραφρονέω, be beside oneself, be insane. ¹⁰ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ²⁰ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ²¹ πληγή, ῆς, ἡ, blow, wound. ²² ὑπερβαλλόντως, above measure, much more.

<u>ουλακαῖς περισσοτέρως, ἐν θανάτοις πολλάκις, ὑπὸ 24</u> Ίουδαίων πεντάκις³ τεσσαράκοντα⁴ παρὰ μίαν ἔλαβον. ἄπα ξ^7 ἐλιθάσθην, ⁸ έραβδίσθην, Τρὶς⁵ <u>ἐναυάγησα, ' νυχθήμερον '' ἐν τῷ βυθῷ ''</u> πεποίηκα: 26 όδοιπορίαις ^{12} πολλάκις, κινδύνοις ^{13} ποταμών, ^{14} κινδύνοις ^{13} ληστων, 15 κινδύνοις 13 έκ γένους, 16 κινδύνοις ^{13} έξ έθνῶν, κινδύνοις ^{13} έν πόλει, κινδύνοις ^{13} $\frac{1}{100}$ ἐν ἐρημία, $\frac{1}{100}$ κινδύνοις $\frac{1}{100}$ ἐν θαλάσση, κινδύνοις $\frac{1}{100}$ ἐν ψευδαδέλφοις: ^{18} ἐν κόπω καὶ μόχθω, ^{20} ἐν ἀγρυπνίαις 27 πολλάκις, ^{2} ἐν λιμω ^{22} καὶ δίψει, ^{23} ἐν νηστείαις ^{24} πολλάκις, ^{2} ἐν ψύχει ^{25} καὶ γυμνότητι. ^{26} Χωρὶς τῶν 28 παρεκτός, ^{27} ή ἐπισύστασίς ^{28} μου ή καθ' ἡμέραν, ή μέριμνα²⁹ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. Τίς ἀσθενεῖ, καὶ 29 ούκ ἀσθενῶ; Τίς σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ἐγὼ

¹ περισσώς, abundantly, exceedingly. ² πολλάκις, often, many times. ³ πεντάκις, five times. ⁴ τεσσαράκοντα, forty, 40. ⁵ τρίς, thrice, three times. ⁶ ῥαβδίζω, beat with a rod, beat with rods. ⁷ ἄπαξ, once, once for all. ⁸ λιθάζω, throw stones, stone. ⁹ ναυαγέω, suffer shipwreck, am shipwrecked. ¹⁰ νυχθήμερον, ου, τό, day and a night, twenty-four hours. ¹¹ βυθός, οῦ, ὁ, sea, deep water. ¹² δδοιπορία, ας, ή, walking, journey. ¹³ κίνδυνος, ου, ό, danger, peril. ¹⁴ ποταμός, οῦ, ὁ, river, stream. ¹⁵ ληστής, οῦ, ὁ, robber, brigand. ¹⁶ γένος, ους, τό, race, kind. ¹⁷ ἐρημία, ας, ή, wilderness, desert. ¹⁸ ψευδάδελφος, ου, ὁ, false brother. ¹⁹ κόπος, ου, ό, labor, trouble. ²⁰ μόχθος, ου, ὁ, toil, hardship. ²¹ ἀγρυπνία, ας, ή, sleeplessness, watching. ²² λιμός, οῦ, ὁ, hunger, famine. ²³ δίψος, ους, τό, thirst. ²⁴ νηστεία, ας, ή, fasting, fast. ²⁵ ψῦχος, ους, τό, cold. ²⁶ γυμνότης, ητος, ή, nakedness, exposure. ²⁷ παρεκτός, except for, apart from. ²⁸ ἐπισύστασις, εως, ή, gathering, concourse. ²⁹ μέριμνα, ης, ή, care, anxiety.

πυρούμαι; Εἰ καυχάσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας μου 30 καυχήσομαι. Ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ 31 χριστοῦ οἶδεν, ὁ ὢν εὐλογητὸς ἐἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεὑδομαι. Έν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἄρέτα τοῦ 32 βασιλέως ἐφρούρει τὴν Δαμασκηνῶν πόλιν, πιάσαι με θέλων: καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνη ἐν ἐχαλάσθην 33 διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

Καυχᾶσθαι δὴ ^{16} οὐ συμφέρει ^{17} μοι: ἐλεύσομαι γὰρ εἰς 12 ὀπτασίας ^{18} καὶ ἀποκαλύψεις ^{19} κυρίου. Οἶδα ἄνθρωπον ^{20} ἐν χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων ^{20} – εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα: εἴτε ἐκτὸς ^{21} τοῦ σώματος οὐκ οἶδα: ὁ θεὸς οἶδεν – ἀρπαγέντα ^{22} τὸν τοιοῦτον ἔως τρίτου οὐρανοῦ. Καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον – εἴτε ἐν σώματι, ^{3} εἴτε ἐκτὸς ^{21} τοῦ σώματος, οὐκ οἶδα: ὁ θεὸς οῖδεν – ὅτι ^{4}

¹ πυρόω, burn, am purified by fire. ² ἀσθένεια, ας, ή, weakness, sickness. ³ εὐλογητός, well spoken of, blessed. ⁴ ψεύδομαι, lie. ⁵ Δαμασκός, οῦ, ή, Damascus. ⁶ ἐθνάρχης, ου, ὁ, ethnarch (provincial governor). ⁷ Ἀρέτας, α, ὁ, Aretas. ⁸ φρουρέω, guard, protect. ⁹ Δαμασκηνός, from Damascus, inhabitant of Damascus. ¹⁰ πιάζω, take, lay hold of. ¹¹ θυρίς, ίδος, ή, window, windowsill. ¹² σαργάνη, ης, ή, basket. ¹³ χαλάω, slacken, let down. ¹⁴ τεῖχος, ους, τό, wall. ¹⁵ ἐκφεύγω, flee away, flee out. ¹⁶ δή, also, indeed. ¹⁷ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁸ ὀπτασία, ας, ή, vision, supernatural appearance. ¹⁹ ἀποκάλυψις, εως, ή, revelation, unveiling. ²⁰ δεκατέσσαρες, fourteen, 14. ²¹ ἐκτός, aside from, besides. ²² ἀρπάζω, seize, snatch.

ήρπάγη¹ εἰς τὸν παράδεισον,² καὶ ἤκουσεν ἄρρητα³ ρήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπω λαλῆσαι. Υπέρ τοῦ 5 καυχήσομαι: ύπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ τοιούτου καυγήσομαι, εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου: ἐὰν γὰρ 6 θελήσω καυχήσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων: άλήθειαν γὰρ ἐρῶ: φείδομαι δέ, μή τις εἰς ἐμὲ λογίσηται ὑπὲρ δ βλέπει με, ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ. Καὶ τῆ ὑπερβολῆ ^{7} τῶν 7ἀποκαλύψεων τνα μη ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλο ψ^{10} τῆ σαρκί, ἄγγελος Σατᾶν, ἵνα με κολαφίζη, ^{11} ίνα μὴ ὑπεραίρωμαι." Ύπὲρ τούτου τρὶς 12 τὸν κύριον 8 παρεκάλεσα ΐνα ἀποστῆ απ' ἐμοῦ. Καὶ εἴρηκέν μοι, 9 Αρκεῖ14 σοι ή χάρις μου: ή γὰρ δύναμίς μου ἐν άσθενεία τελειοῦται. Ηδιστα όν μαλλον καυχήσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις ^{4} μου, ἵνα ἐπισκηνώση $^{^{17}}$ ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ χριστοῦ. Δ ιὸ εὐδοκ $\tilde{\omega}^{^{18}}$ ἐν 10

¹ ἀρπάζω, seize, snatch. ² παράδεισος, ου, ὁ, paradise, Paradise. ³ ἄρρητος, inexpressible, unspeakable. ⁴ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ⁵ ἄφρων, foolish, senseless. ⁶ φείδομαι, spare, abstain. ⁷ ὑπερβολή, ῆς, ἡ, excess, superiority. ⁸ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ⁹ ὑπεραίρω, raise beyond, uplift. ¹⁰ σκόλοψ, οπος, ὁ, thorn, splinter. ¹¹ κολαφίζω, strike with the fist, treat roughly. ¹² τρίς, thrice, three times. ¹³ ἀφίστημι, withdraw, depart. ¹⁴ ἀρκέω, assist, suffice. ¹⁵ τελειόω, fill, fulfill. ¹⁶ ἥδιστα, most gladly, pleasantly. ¹⁷ ἐπισκηνόω, dwell, set up a tent upon. ¹⁸ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with.

ἀσθενείαις, εν ὕβρεσιν, εν ἀνάγκαις, εν διωγμοῖς, εν στενοχωρίαις, ὑπὲρ χριστοῦ: ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι.

Γέγονα ἄφρων καυχώμενος: ὑμεῖς με ἠναγκάσατε: ἐγὼ 11 γὰρ ὤφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι: οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα τῶν ὑπὲρ λίαν αποστόλων, εἰ καὶ οὐδέν εἰμι. Τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν 12 ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῆ, ἐν σημείοις καὶ τέρασιν καὶ δυνάμεσιν. Τί γάρ ἐστιν ὅ ἡττήθητε ἀπὰρ τὰς λοιπὰς 13 ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν; Χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην.

Ίδού, τρίτον έτοίμως εξχω έλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ 14 καταναρκήσω ὑμῶν: οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλὰ ὑμᾶς: οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσιν 17

¹ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ² ὕβρις, εως, ἡ, damage, insult. ³ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ⁴ διωγμός, οῦ, ὁ, persecution. ⁵ στενοχωρία, ας, ἡ, difficulty, distress. ⁶ ἄφρων, foolish, senseless. ⁷ ἀναγκάζω, force, compel. ⁸ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ⁹ ὑστερέω, lack, need. ¹⁰ λίαν, greatly, very. ¹¹ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹² τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹³ ἡττάομαι, be overcome or defeated, am defeated. ¹⁴ καταναρκάω, burden, encumber. ¹⁵ χαρίζομαι, give freely, forgive. ¹⁶ ἐτοίμως, readily. ¹⁷ γονεύς, έως, ὁ, parent.

θησαυρίζειν, αλλ' οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις. Ἐγὼ δὲ 15 ἤδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, εἰ καὶ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶν, ἤττον ἀγαπῶμαι. Ἔστω δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα 16 ὑμᾶς: ἀλλ' ὑπάρχων πανοῦργος, δόλῳ ὑμᾶς ἔλαβον.

Μή τινα ὧν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ 17 ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς; Παρεκάλεσα Τίτον, 2 καὶ 18 συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν: μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος; Οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν; Οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσιν; 5

Πάλιν δοκείτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα; ιε Κατενώπιον 19
τοῦ θεοῦ ἐν χριστῷ λαλοῦμεν: τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί,
ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. Φοβοῦμαι γάρ, μήπως 20
ἐλθὼν οὐχ οἴους θέλω εὕρω ὑμᾶς, κὰγὼ εὑρεθῶ ὑμῖν

¹ θησαυρίζω, lay up, store up. ² γονεύς, έως, ό, parent. ³ ἥδιστα, most gladly, pleasantly. ⁴ δαπανάω, spend, spend freely. ⁵ ἐκδαπανάω, spend completely. ⁶ περισσώς, abundantly, exceedingly. ⁷ ἤττων, lesser, inferior. ⁸ καταβαρέω, burden, weigh down. ⁹ πανοῦργος, clever, crafty. ¹⁰ δόλος, ου, ό, guile, deceit. ¹¹ πλεονεκτέω, take advantage, take advantage of. ¹² Τίτος, ου, ό, Titus. ¹³ συναποστέλλω, send with, send together with. ¹⁴ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹⁵ ἔχνος, ους, τό, track, footprint. ¹⁶ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ¹⁷ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ¹⁸ οἰκοδομή, ῆς, ῆ, building, edification. ¹⁹ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ²⁰ οῖος, such as, of what kind.

οἷον¹ οὐ θέλετε: μήπως² ἔρεις,³ ζῆλοι,⁴ θυμοί,⁵ ἐριθεῖαι,⁶ καταλαλιαί,⁵ ψιθυρισμοί,⁵ φυσιώσεις,² ἀκαταστασίαι: μὴ πάλιν ἐλθόντα με ταπεινώσει¹¹ ὁ θεός μου πρὸς 21 ὑμᾶς, καὶ πενθήσω¹² πολλοὺς τῶν προημαρτηκότων,¹³ καὶ μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ¹⁴ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ¹⁵ ῇ ἔπραξαν.

Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. Ἐπὶ στόματος δύο 13 μαρτύρων καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. 2 Προείρηκα¹6 καὶ προλέγω,¹6 ὡς παρὼν¹7 τὸ δεύτερον, καὶ ἀπὼν¹8 νῦν γράφω τοῖς προημαρτηκόσιν¹3 καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν, οὐ φείσομαι: ἐπεὶ δοκιμὴν²0 ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος χριστοῦ, 3 ὅς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ, ἀλλὰ δυνατεῖ²¹ ἐν ὑμῖν: καὶ 4 γὰρ εἰ ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας,²² ἀλλὰ ζῆ ἐκ δυνάμεως

 $^{^1}$ οίος, such as, of what kind. ^{2} μήπως, lest in any way, lest perhaps. ^{3} ξρις, ιδος, ^{4} η, strife, contention. ^{4} ζηλος, ου, ^{5} η, zeal, jealousy. ^{5} θυμός, ου, ^{5} η wrath, outburst of passion. ^{6} ξριθεία, ας, ^{4} η, rivalry, ambition. ^{7} καταλαλιά, ας, ^{4} η, evil speech, slander. ^{8} ψιθυρισμός, οῦ, ^{5} η, gossiping, secret slandering. ^{9} φυσίωσις, εως, ^{4} η, puffing up, arrogance. ^{10} ἀκαταστασία, ας, ^{4} η, distrurbance, disorder. ^{11} ταπεινόω, humble, humiliate. ^{12} πενθέω, mourn, lament. ^{13} προαμαρτάνω, sin beforehand, sin previously. ^{14} ἀκαθαρσία, ας, ^{4} η, uncleanness, impurity. ^{15} ἀσέλγεια, ας, ^{4} η, licentiousness, debauchery. ^{16} προλέγω, say beforehand, forewarn. ^{17} πάρειμι, be present, have arrived. ^{18} ἄπειμι, go away, depart. ^{19} φείδομαι, spare, abstain. ^{20} δοκιμή, ^{4} ης, ^{4} η, proof, approval. ^{21} δυνατέω, be able, be powerful. ^{22} ἀσθένεια, ας, ^{4} η, weakness, sickness.

θεοῦ. Καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῶ, ἀλλὰ ζησόμεθα σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ εἰς ὑμᾶς. 5 Έαυτούς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῆ πίστει, ἑαυτούς δοκιμάζετε. Ή οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτούς, ὅτι Ίησοῦς γριστὸς ἐν ὑμῖν ἐστίν; Εἰ μήτι² ἀδόκιμοί³ ἐστε. Έλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν 6 άδόχιμοι.³ Εὔχομαι⁴ δὲ πρὸς τὸν θεόν, μὴ ποιῆσαι 7 ύμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι⁵ φανῶμεν, άλλ' ίνα ύμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι³ ώμεν. Οὐ γὰρ δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' 8 ύπὲρ τῆς ἀληθείας. Χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς 9 άσθενώμεν, ύμεῖς δὲ δυνατοὶ ήτε: τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα, την ύμων κατάρτισιν. Δ ιὰ τοῦτο ταῦτα 10 κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔδωκέν μοι ὁ κύριος εἰς οἰκοδομήν, 11 καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν. 12

¹ δοκιμάζω, prove, approve. ² μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ³ ἀδόκιμος, not passing the test, rejected. ⁴ εὔχομαι, pray, wish. ⁵ δόκιμος, tested, approved. ⁶ κατάρτισις, εως, ή, being made complete, perfecting. ⁷ ἄπειμι, go away, depart. ⁸ πάρειμι, be present, have arrived. ⁹ ἀποτόμως, severely, rigorously. ¹⁰ χράομαι, use, make use of. ¹¹ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ¹² καθαίρεσις, εως, ἡ, tearing down, destruction.

Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε: καταρτίζεσθε, ¹ παρακαλεῖσθε, 11 τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε: ² καὶ ὁ θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους 12 ἐν ἀγίῳ φιλήματι. ³

Άσπάζονται ύμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες.

13

Ή χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ 14 θεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ άγίου πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

¹ καταρτίζω, mend, fit. ² εἰρηνεύω, bring to peace, be at peace. ³ φίλημα, τος, τό, kiss. ⁴ κοινωνία, ας, ή, fellowship, contribution.